

Jak se rozpad amerického impéria projeví v českých zemích

- CZ24 News | 17. září 2021

USA/ČESKO: Americký debakl v Aghánistánu vyvolal spoustu debat o situaci v USA a o změnách světové rovnováhy sil. Nejde přitom jen o tu konkrétní akci, ale především o jednoznačnou demonstraci rostoucí americké neschopnosti.

Američané jsou nadále schopni v podstatě náhodně střílet rakety a posílat drony, kamkoliv se jim zamane. Ale nejsou schopni formulovat ani vlastní zájmy, natož je prosazovat. To, co Bush mladší vznešeně označil jako nový světový pořádek, tomu by spíše slušelo označení „generátor náhodných útoků“, píše Petr Hampl v komentáři.

Jak to ovlivní vztahy mezi velmocemi a rovnováhu sil ve světě, k tomu se dostatečně vyjadřují geopolitologové, a to i zde na Prvních zprávách. Pro nás je ale zajímavější otázka, jak to ovlivní poměry v České republice. I to má mnoho aspektů. Shrnu některé z nich – ty, které vyplývají z dynamiky vývoje uvnitř americké mocenské elity jakožto sociální vrstvy.

Kdyby byla Česká republika konsolidovaným státem schopným hájit vlastní hranice, s vlastními ozbrojenými silami nebo schopností je rychle vybudovat, s vlivem na vlastní ekonomiku a média atd., potom by byla ideální doby na nezávislou zahraniční politiku a nové vymanévrování vztahů se všemi, kdo mají vliv na situaci v Evropě.

Jenže Česká republika takovým státem není. Jedná se spíše o území, kde různí hráči (státní, nadstátní i korporátní) realizují svoje zájmy, a místní vláda se snaží mezi nimi manévrovat, jak to jde. Tak tomu bude v dohledné době i nadále.

Jaké změny tedy můžeme čekat?

Za první. Stále více nevypočitatelnosti. Amerika je neřízenou lodí, na jejíž palubě se bojuje. Mocenský boj otrásá Demokratickou stranou. I když někdo nějaké rozhodnutí prosadí, není jisté, že jeho vliv bude trvat ještě za pár týdnů. Tu přiletí raketa, tu půjčka, tu slib pomoci, tu jeho nedodržení, tu dron, tu zásah americké tajné služby... ti, kdo se nedokážou bránit, jsou hříčkou náhody.

Za druhé. Rostoucí násilnost. Mnozí doufají, že po porážce v Afghánistánu si Američané dají pokoj. To asi bude platit pro velká nasazení armády. Ale vyslat někam pár raket nebo dronů? Zabít pár desítek tisíc lidí? Vždyť je to tak snadné! A pokud nikdo nevládne, každý lobbista s dostatkem peněz může prosadit cokoliv.

Za třetí. Pozice těch, kdo sázeli na spolupráci s USA, je oslabena. Ono to tak bylo odjakživa, že Američané s chutí házeli své spojence přes palubu, ale teď je to víc vidět. A když všichni vidí, že jste na tom špatně, budou mít méně chuti se s vámi spojovat. Zvláště ve světě nové aristokracie, kde nejde o nic jiného než o neustálou mocenskou hru. Takže body pro Sorosovu Open Society, která není na americké vládě závislá. A body dolů třeba pro Aspen Institut.

V každém případě nás čekají bouřlivější časy a rizika porostou. Nicméně pokud se podaří přežít nadcházející roky bez velkých škod, bude svět bez silné Ameriky - meče džihádu - podstatně bezpečnějším místem než dnes.

Autor: Petr Hampl